

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee.

Secretariaat:

Jan Oomkes
Adviesraad Sociaal Domein
Goeree-Overflakkee
Amaliapad 73
3251 AA Stellendam
Tel. 0187-49 95 63
Email: secretaris@asdgo.nl
Website: www.asdgo.nl
Facebook: www.Adviesraad SD Goeree-Overflakke.nl
Iban nr. NL13RABO0130438049
Inzake ASDGO.nl

Stellendam, 30 augustus 2017
Ons kenmerk: Jo2017114

Betreft: Advies aangaande vorming Sociaal Team

Geacht College,

Hierbij brengt de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee haar advies uit omtrent de vorming van een Sociaal Team (ST), waar de huidige gezinsregisseurs en de het Jeugdondersteuningsteam (JOT) deel van gaan uitmaken.

In dit advies baseren wij ons op:

- Het gesprek dat heeft plaatsgevonden op 7-6-2017 tussen de wethouder G. de Jong, dhr. M. Bayens, onze voorzitter, dhr. C. Hameeteman, secretaris dhr. J. Oomkes, en Adviesraadsleden mevr. Marjo. van Maurik en mevr. Diana Nuij.
- Het gesprek van 5 juli 2017 tussen de werkgroep Jeugd van de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee (aangevuld met secretaris dhr. J. Oomkes), de Cliëntenraad Jeugd (i.o) dhr. J. van Nimwegen en de wethouder dhr. G. de Jong, alwaar mevr. G. Kalmus een presentatie gaf over de nieuwe werkwijze van het JOT en de opzet van het Sociaal Team.
- De op 26 juli aangeleverde documenten 'visie werkwijze Sociaal Team' en 'werkproces Sociaal Team'.

Wij zijn ervan doordrongen dat een verandering van het JOT noodzakelijk is. Te meer nu uit het onderzoek van de samenwerkende inspecties blijkt dat in de huidige opzet de zorg voor jongeren in kwetsbare gezinnen onvoldoende kan worden geboden. Wij zijn geschrokken van de uitkomsten van dit onderzoek. In de gesprekken die wij hebben gevoerd hebben wij onze verbazing over het rapport en de ontwikkelingen in het verleden verwoord. Wij denken dat dergelijke ontwikkelingen kunnen worden voorkomen bij de vorming van een nieuw Sociaal Team. Daarover brengen wij advies uit. Tevens verwoorden wij op welke wijze de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee betrokken wenst te blijven bij de vorming van het nieuwe Sociaal Team.

Ons advies is opgebouwd uit de volgende twee onderdelen:

1. Een algemeen advies op basis van onze ervaringen omtrent het functioneren van het huidige JOT en de ontwikkeling hiervan;
2. Advisering over de genoemde documenten 'Visie werkwijze Sociaal Team' en 'Werkproces Sociaal Team'.

1. Algemeen

In vorming van het Sociaal Team zien wij een aantal sterke punten:

- De oneigenlijke knip tussen jeugd en volwassen/ ouderenzorg wordt beperkt;
- De werkprocessen worden helder beschreven en zijn transparant;

- Er is duidelijk eigenaarschap op casusniveau. Dit kan echter nog sterker.

In de uitwerking van de visie wordt gekozen voor een uitbreiding personele capaciteit. Daarnaast worden bestaande functies hernoemd en anders ingevuld. Deze wijzigingen zijn organisatorisch en procesmatig en lossen praktische knelpunten op.

Het zijn naar onze mening lapmiddelen voor het echte knelpunt wat dieper zit. Dit knelpunt zit in het DNA van de organisatie. Het heeft het JOT ontbroken aan een gedeelde visie op het efficiënt inrichten van de Jeugdzorg en methodisch handelen. Samenwerking vanuit het belang van cliënten was onvoldoende aanwezig. Er was onvoldoende regie en eigenaarschap op casusniveau. Hierdoor werd door medewerkers en betrokken instanties te weinig over muren heen gekeken en bleef men zich onterecht verschuilen achter privacywetgeving, of werd onnodig doorverwezen. Om dit op te lossen is een cultuuromslag nodig.

Wij zien een ander voornaam knelpunt in de huidige overlap tussen de gemeentelijke organisatie en de uitvoering van Jeugdzorg. Binnen de gemeente is onvoldoende expertise op het gebied van uitvoerende Jeugdzorg beschikbaar. Het is ook maar de vraag of de gemeente deze kennis in huis moet hebben. De systeemwerkelijkheid en de realiteit van jongeren met een zorgbehoefte staan soms op gespannen voet. Gemeentelijke regie helpt om de uitvoering scherp te houden, maar vormt niet altijd de beste oplossing voor de problemen van jongeren. Wij zien een werkwijze voor ons waarin er vanuit de zorginhoud verbetervoorstellen worden gedaan om de zorg te verbeteren in het belang van cliënten. Het is aan de gemeente om hiervoor passende kaders te ontwikkelen.

Wij betwijfelen daarom ten zeerste dat het Sociaal Team met de huidige ingrepen per 1 september 2017 (of eerder) voldoende zal gaan functioneren. Om de genoemde knelpunten te voorkomen adviseren wij in algemene zin het volgende:

1. Stel een teamleider aan van buiten de gemeentelijke organisatie met ervaring in de Jeugdzorg. Iemand met een stevig leidinggevend profiel die in staat is om leiding te geven aan veranderprocessen vanuit visie. Met voldoende autoriteit vanuit het belang van cliënten kan opereren in het spanningsveld tussen de gemeente, de uitvoerende organisaties en individuele medewerkers.
2. Stel gezamenlijk met het nieuwe team een plan van aanpak op om te gaan werken binnen de nieuwe visie. Wij zien hier in het document 'Visie werkwijze Sociaal Team' een aanzet voor. Stel hierin concrete doelen vast omtrent:
  - i. De omvang van de wachtlijst;
  - ii. Aantallen cliënten wat succesvol wordt begeleid;
  - iii. Metingen van de hulp aan kwetsbare gezinnen;
  - iv. Te behalen respons en scores op klanttevredenheidsmetingen;
  - v. Te behalen respons en scores op stakeholders tevredenheidsmetingen;
  - vi. Interne evaluatie van de werkwijze en communicatie hieromtrent aan stakeholders.
3. Ga met de individuele medewerkers van het JOT in gesprek over hun functioneren en vraag commitment op het verbeterplan en neem afscheid van medewerkers die onvoldoende functioneren. Stel met de overige medewerkers ontwikkeltrajecten met concrete verbeterdoelen vast en zorg daarbij voor:
  - i. Voldoende passende scholing;
  - ii. Zicht op continuïteit van de voortgang door een adequate cyclus van functionerings-, en beoordelingsgesprekken.
4. Organiseer kritische massa in de vorm van cliënten, betrokken organisaties en experts van buitenaf. Leg in het plan van aanpak vast op welke manier deze kritische massa wordt betrokken bij de verdere ontwikkeling van het Sociaal Team.

2. Visie werkwijze Sociaal Team / Werkproces Sociaal Team

Aangaande de documenten 'Visie werkwijze Sociaal Team' en 'Werkproces Sociaal Team' adviseren wij als volgt:

-Zoals in de brief van Burgemeester en Wethouders is genoemd zijn de documenten nog in ontwikkeling. Dit is duidelijk zichtbaar. Ons advies beperkt zich tot punten die in de documenten zijn ingevuld. Wij zijn benieuwd naar de aanvullingen in de laatste paar paragrafen.

- In het document lopen visie en werkwijze door elkaar heen. Het document is vooral praktisch van aard. Uitvoerend beleid, werkprocessen en personeelsbeleid lopen door elkaar heen. Wij adviseren om nog eens goed naar het stuk te kijken en het te beperken tot een praktische uitwerking van de werkwijze van het Sociaal Team.

- Wij zien een risico in het organiseren van deel teams binnen één team. Er is onvoldoende beschreven op welke manier er wordt gewerkt aan een eenduidige teamdynamiek en hoe de werkwijze tussen de twee coördinatoren Sociaal Team vorm krijgt.
- De kaders en doelstellingen kunnen nog verder worden aangevuld. De omschrijving *'je bent ervan en blijft ervan'*, komt ons niet over als professioneel (en methodisch) handelen.
- De basis attitude: *'kijkt naar ieders talenten en persoonlijke motivatie'* geldt wat ons betreft binnen de kaders van het verbeterplan en persoonlijk commitment hierop.
- De basiskennis die wordt gevraagd van een ST-medewerker is behoorlijk breed, zorg voor scholing op maat voor de medewerkers om goede kwalitatieve zorg te kunnen bieden.
- Het ontbreekt in de beschrijving van de beoordeling van meldingen, welke termijn bij het JOT wordt gehanteerd om de melding na doorzetting in behandeling te nemen.
- Een nadere specificatie van het werkproces tussen het KCC en ST is wenselijk om ruis hierin te voorkomen.
- Het secretariaat zorgt voor het doorsturen van een melding naar een ST-medewerker als bijvoorbeeld het PGB afloopt. In hoeverre houdt het secretariaat hierin rekening met de caseload en de verwerkingstijd van een verlenging? De ervaring leert dat met de huidige werkwijze een tijdige verwerking uitzonderlijk is.
- Er wordt onvoldoende duidelijk gemaakt op welke wijze cliënten op de hoogte worden gesteld van het proces en de geldende termijnen. Er wordt alleen een wachttijd beschreven. Het meest transparant is om het volledige proces te communiceren.
- De regie ligt alleen in het geval van casussen reguliere Jeugdzorg bij medewerkers van het JOT. Wij adviseren om dit te laten doen door medewerkers die naast hun uitvoerende expertise ook een coördinerend profiel hebben. Train hen op de regietaak en voeg hen toe aan de groep PR om eenduidigheid in de regierol te bewaken.
- Verbind ook een tijdspad aan de stappen bij stagnatie van de hulpverlening.
- Voeg een organogram toe aan het organisatieplaatje. Dit voorkomt onnodig zoekwerk.
- In het stuk wordt onvoldoende duidelijk wie de formeel leidinggevende van de medewerkers is.
- In het stuk ontbreken beschrijvingen van de manier waarop uniform werken (bijv. door casuïstiek besprekingen) tussen de medewerkers onderling bevorderd wordt en hoe er wordt omgegaan met privacy met netwerkpartners.
- Het wordt ons in de communicatie niet duidelijk of het gaat over 'het Sociaal Team' of 'Sociaal Team'. Maak hierin een keuze.

Betrokkenheid Adviesraad

Om het veranderproces te kunnen volgen en tijdig een breed gehoord advies uit te kunnen brengen stellen wij voor om eens per halfjaar met de leden van onze werkgroep Jeugdzorg en de Cliëntenraad Jeugd in gesprek te gaan met de beleidsmedewerkers en de wethouder.

Daarnaast zullen wij veelvuldig contact met het netwerk blijven onderhouden en signalen die wij constateren, indien noodzakelijk, in een ongevraagd advies aan het College kenbaar maken.

Tot slot rest ons te vermelden dat wij verheugd zijn de beloofde stukken op tijd te hebben ontvangen. Wij hopen dat dit de opmaat is voor de vernieuwde samenwerking, waarin werkprocessen transparant zijn en termijnen worden nageleefd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geadviseerd en zijn benieuwd naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee.

Namens deze:
Jan Oomkes

Secretaris